

Opgegeven productkeuzes van heterogene deelnemers corresponderen merendeels met standaardmodellen

“De standaardtheorie is een goed uitgangspunt om individuele voorkeuren voor pensioenproducten te karakteriseren”

Bart Dees, Theo Nijman en Arthur van Soest (TiU)

In het nieuwe pensioenstelsel spelen aanbieders van flexibele pensioencontracten een belangrijke rol in het aansporen van deelnemers tot een adequate keuze van pensioenproducten gebaseerd op waarneembare kenmerken als leeftijd, inkomen, niet aan het pensioen gerelateerd financieel vermogen, risicoaversie, gender en burgerlijke staat. We analyseerden data over de keuzes gemaakt door relatief ervaren deelnemers met een hoger opleidingsniveau om te toetsen hoe goed standaardmodellen voor beleggingskeuzes de keuze voor een investeringsstrategie kunnen voorspellen.

Bevindingen op hoofdlijnen

- Heterogeniteit wat betreft leeftijd, risico- en verliesaversie, niet aan het pensioen gerelateerd financieel vermogen, het relatieve belang van pensioenvermogen onder de beschikbare premieregeling en opleidingsniveau leidt tot verschillen in productkeuzes die grotendeels corresponderen met de standaardtheorie.
- Dit betreft beleggingskeuzes in zowel de opbouwfase als in de pensioenfase.
- Het arbeidsinkomen heeft geen significante invloed in de opbouwfase, maar een hoger arbeidsinkomen zorgt voor een aanzienlijk hoger animo om beleggingsrisico's te nemen na pensionering.
- Jongere deelnemers en meer risico-zoekende deelnemers verkiezen een hogere blootstelling aan aandelen.

Karakteristiek	Theorie	Impact in opbouwfase	Impact in uitkeringsfase
Minimaal benodigd inkomen	-	+	0
Arbeidsinkomen	+	0	+
Relatief belang DC pensioen	-	--	-
Overig vermogen	+	++	++
Eigen woning	+	+	+
Leeftijd	-	--	-
Opleidingsniveau	+	+	+
Burgerlijke staat	Niet eenduidig	--	--
Geslacht		++	++
Risicoaversie	-	--	--
Verliesaversie	-	--	--
Tijdsvoorkeur	Niet eenduidig	-	-
Huidige voorkeur	0	0	0

Tabel: Samenvatting van de empirische resultaten voor de opbouwfase en de uitkeringsfase. De tabel bevat de theoretische impact per karakteristiek. We schrijven een '0' als er geen significant effect is, we schrijven een '-/'+' als minstens één van de categorieën een negatief/positief significant effect heeft en een '- -'/'++' als we een negatief/positief monotoon significant effect vinden voor alle categorieën.

Kernboodschap voor de sector

- Risicoaversie speelt een belangrijke rol bij de keuze voor een product, maar de sector hoeft zich niet te beperken tot deze variabele.
- Men dient ook rekening te houden met economische variabelen voor het meten van de risicocapaciteit.

Meer weten? Lees het paper

'Stated product choices of heterogeneous agents are largely consistent with standard models' (Engelstalig)